

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ja kunnan välinen saumaton toimivuus

Kuvaus: Kunnan ja hyvinvointialueen kesken jakautuvien lakisääteisten tehtävien kuten Hyte-työn, Kotouttamisen ja Työllisyyspalveluiden sekä Oppilashuollon saumaton yhteistoiminta yhdyspinnalla.

Tavoite	Turvata kuntalaisille yhdenvertaiset tarpeita vastaavat laadukkaat ja riittävät palvelut, varmistaa alueella yhdenvertainen palveluihin pääsy.
Pääviestit	Sipoolaisten vaikuttamismahdollisuuksista huolehditaan hyvinvointialueen ja muiden yhdyspintojen kanssa tehtävässä yhteistyössä.
Vaikutuksen kohde / päätöksentekijä	Hyvinvointialueen ja kunnan valtuutetut sekä hallitusten että lautakuntien /valiokuntien jäsenet. Virkahenkilöt hyvinvointialueella ja kunnissa.
Ketkä auttavat ja miten	Kunnan osastot ja keskuskeskukset, 3. Sektori ja kuntalaiset. Nykyinen SoTe valiokunta uudessa roolissaan.
Toimenpiteet	Toiminnoille osoitetaan vastinparit kunnasta hyvinvointialueelle. Osallistutaan aktiivisesti hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen ym. tarvittavien rakenteiden luomiseen ja kehittämiseen. Osallistutaan aktiivisesti jakautuvien tehtävien tavoitteiden, vastuiden ja työnjaon määrittelyyn kunnan ja kuntalaisten etu mielessä. Päällekkäisyyksien ja väliinpuotoamisten eliminointi, tavoitteena mahdollisimman tehokas käytettävissä olevien resurssien hyödyntäminen. Osallistutaan jakautuvien tehtävien jatkuvaan parantamiseen yhdyspinnalla.
Aikataulu	2022-
Vastuhenkilö	Kunnanjohtaja ja kunnan johtoryhmä

Valtionosuusjärjestelmän muutos ja oikeudenmukaisuus

Kuvaus: Vuoden 2023 jälkeen on todettu käytännössä kaikilla HV-alueilla olevan alijäämisiä tilinpäätöksiä. Suunnitellut palkkaharmonisoinnit eivät ole vielä toteutuneet. Koska annettu kunnallisveron prosenttiosuus on kiinteä, paineet mahdolliseen lisärahoitukseen ovat valtionosuuksilla. Marraskuussa 2023 tehtiin ensimmäinen lisäleikkaus valtionosuuksiin. Vuonna 2025 kunnille siirtyy TE-tehtävät, joiden aiottu rahoitus marraskuun 2023 jälkeen käytännössä puuttuu.

Uuden VOS-järjestelmän valmistelua tukevan tutkimuksen liikkeelle saaminen on tärkeää. Kuntien rahoitusjärjestelmän käytännön toimivuutta on tarkasteltava myös TE-tehtävien siirron ensimmäisen tilinpäätöksen jälkeisillä tiedoilla.

Etenkin nuoren väestöpohjan omaavien kuntien käyttötalous tulee painumaan negatiiviseksi. Lapsiperheille tarvitaan palveluja, mutta näiden käyttökuluihin saatikka investointeihin valtionosuudet eivät riitä ilman veronkorotuksia.

Vaikuttaminen on tehty keväällä 2024 KUUMA-kuntien kanssa yhteistyössä valtiovarainministeriön suuntaan.

Tavoite	Vaiuttaa yhdessä muiden Sipoon kaltaisten kehyskuntien kanssa siten, että nuoren väestöpohjan omaavien kuntien rahoitus valtionosuusjärjestelmän kautta on riittävä.
Pääviestit	Sipoon käyttötalouden rahoitus turvataan ja vuosikate kattaa vastaisuudessaakin poistot.
Kuka päättää	VM, eduskunta (valtionosuusjärjestelmän uudistus)
Ketkä auttavat ja miten	Kuntaliitto, KUUMA-kunnat, Kunnanhallitus, alueen kansanedustajat
Toimenpiteet	Aktiivinen vaikuttaminen erityisesti KUUMA-yhteistyön kautta valtakunnan tason poliittisiin päättäjiin ja Kuntaliittoon (kehyskuntaverkosto). Uusien selvitysten hankkiminen ja rahoittaminen yhdessä KUUMA-kuntien kanssa sote-uudistuksen taloudellisista vaikutuksista (Esim. FCG ja MDI). Kumppanuuksien hakeminen muiden alueiden / kuntien kanssa, jonka tilanne on tässä asiassa samantyyppinen.
Aikataulu	2023-
Vastuhenkilö	Kunnanjohtaja, kunnan johtoryhmä, talusjohtaja

<p>MAL-EDUNVALVONTA Helsingin seudun 14 kuntaa ja valtio tekevät maankäyttöä, asumista ja liikennettä koskevan strategisen suunnitelman. Sipoo on osa Helsingin seutua ja yksi 300 000 asukkaan KUUMA-seudun kunnista MAL HSL HSL.fi</p>	
<p>Kuvaus: MAL-sopimus kuvaa valtion ja kuntien yhteistä tahtotilaa maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamiseksi. Sopimuksen toimenpiteillä edistetään kestävästä yhdyskuntarakennetta ja sitä tukevaa liikennejärjestelmää sekä mahdollistetaan sujuva arki, työmarkkinoiden toimivuus ja elinkeinoelämän elinvoimaisuus.</p>	
<p>Tavoite</p>	<p>MAL-suunnitelma tukee Sipoon yhdyskuntakehitystä. KENI rata sisältyy MAL-suunnitelmaan. Väyläviraston LIIKENNE12- ohjelma seuraa MAL-suunnitelmaa. KUUMA-kunnat ovat menestyksekkäästi onnistuneet torppaamaan tiemaksut/-tullit/ruuhkamaksut/</p>
<p>Pääviestit</p>	<ul style="list-style-type: none"> • KUUMA-seutu ja Sipoo kasvaa ja kehittyy voimakkaasti, seudulla panostettava alueelle: MAL-suunnitelma sisältää 400 asuntoa/v, 20 % ARAA ja KENI-radon (henkilöliikenne olevalle radalle Kerava-Nikkilä) • Tie/ruuhkamaksuihin ei ole perustetta: Ne eivät edistä seudun menestystä. Ne olivat tulonsiirto KUUMA-seudulta muualle. Ne vaikeuttavat yritysten logistista liikennettä. Ne vaikeuttavat työpaikkaliikennettä. Ne pahentavat työntekijöiden saavutettavuutta. Ne kohdistuvat KUUMA-seudulle, erityisesti haavoittuvammassa asemassa oleviin kuntalaisiin • Hinnoittelu ei ole tarpeen vain 3 % päästövähennyksien vuoksi: Sähkö- ja vetyautoilu sekä raskaan liikenteen päästöjen hallinta ovat oikeat päästövähennyskeinot. Helsingin alentuva nopeusrajoitus tuottaa seututasolle laaja-alaisia matka-aika- tappioita. • Sipoo korostaa asuinalueiden monipuolisuutta ja laatua MAL-mittarina. Sipoo tavoittelee matalampaa, riittävän tehokasta, vihreämpää ja väljempää ympäristöä. Maankäytön kehittämisessä huomioidaan myös erilaisten seudun asukkaiden monipuolinen asuminen niin keskustoissa, taajamissa, kuin kylissä ja saaristossakin, ylempitasoisten kaavojen mukaisesti • pysäköinnin linjauksia ei seututasolla yhtenäistetä
<p>Vaikutuksen kohde / päätöksentekijä</p>	<p>Valtio, MAL-yhteistyökumppanit:</p>

	<p>MAL-maankäyttöryhmä, MAL-liikenneryhmä, MAL-asumisen ryhmä'</p> <p>MAL-neuvottelukunta &HLJ-toimikunta</p> <p>Valtio (Väylävirasto, ELY), HSL</p>
Ketkä auttavat ja miten	<p>KUUMA-liikelaitos ja KUUMAN yhteistyöryhmät (yhteyshenkilö Henrik Helenius)</p> <p>Kaavoituspäällikkö MAL asuminen, yleissuunnittelupäällikkö MAL asuminen, vastaava liikennesuunnittelija MAL liikenneryhmä</p> <p>Kasvun ja kehityksen päällikkö MAL neuvottelukunta ja HLJ-toimikunta (kokoontuvat yhtenä pääryhmänä)</p> <p>Kunnanjohtaja, kj pj ja valtuuston pj: väylävirasto ja ELY (KENI)</p> <p>kunnanjohtaja HSL hallitus asiantuntijajäsenyys</p> <p>KUUMA:n MAL-pääviestit HSL:n hallituksen jäsenille (Saara Brax, kok, Kirkkonummi, Lilli Salmi, kok,Tuusula)</p> <p>Kunnanjohtaja ja hänen kuntajohtajaverkostonsa</p>
Toimenpiteet	MALvalmistelun yllä mainituissa neuvottelukunnissa/ryhmissä kyseisen vastuuhenkilön edunvalvonta ja vaikutus
Aikataulu	MAL-vuosikellon mukaisesti, loppuvuonna MAL-suunnitelmaluonnoksen lausunto KEKE ->KH
Vastuuhenkilö	<p>Yhdyskuntajohtaja ja kunnanjohtaja</p> <p>Valtuuston pj ja kh pj</p> <p>Lisäksi kaavoituspäällikkö, yleissuunnittelupäällikkö, vastaava liikennesuunnittelija</p>

TE2024 Työllisyysalueen ja Sipoon kunnan välinen aktiivinen yhteistyö	
<p>Kuvaus: TE24-palveluiden valtakunnallinen uudistus (nykyisen valtion työ-, ja elinkeinopalveluiden sekä kuntien työllisyyspalveluiden integroituminen yhteiseksi alueelliseksi työvoimaviranomaispalveluksi vuoden 2025 alusta)</p> <p>Lisäksi jo aktiivisessa käynnissä hyvinvointialueen-, sekä kunnan työllisyyspalveluiden kesken jakautuvien tehtävien yhteiskehittäminen yhdyspintatyössä.</p>	
Tavoite	<ul style="list-style-type: none"> -Turvata työnhakija- sekä työnantajapalveluissa yhdenvertaiset tarpeita vastaavat monipuoliset, vaikuttavat sekä riittävät palvelut. -Kasvattaa paikallisen elinvoimapaalvelun vaikuttavuutta työmarkkinoilla. -Mahdollistaa hyvinvointialueen, koulutuksen järjestäjän sekä työllisyyspalveluiden yhteistoimintaa sekä asiakasohjausta palveluiden yhdyspinnoilla.
Pääviestit	<p>Turvataan paikallinen vaikuttava, monipuolinen ja lakisääteinen työvoimaviranomaisen palvelu työ- ja elinkeinopalveluissa.</p>
Vaikutuksen kohde / päätöksentekijä	<p>Työnhakija- ja työnantajasektori. Muut kunnat, valtio</p>
Ketkä auttavat ja miten	<p>Työ- ja elinkeinoministeriön neuvottelukunta: Palveluiden sekä henkilöstön integroituminen strategiatasolla, valtakunnallinen ohjaus sekä valtionosuudet rahoituksessa.</p> <p>Kuntaliitto Kuntaorganisaation edunvalvonta. Sopimuksellisuuksien tuki- ja neuvonta.</p> <p>Alueellinen ohjausryhmä (käynnistys 2023). Alueellinen palveluintegraatio. Liikkeenluovutuksessa henkilöstöjohtaminen. Hankintakokonaisuudet.</p>

	<p>Paikallinen ohjausryhmä Paikallinen työnjohto sekä taloudellinen varautuminen. Palveluiden uudelleen organisointi paikallisella kuntatalous-tasolla. (it, henkilöstö, tilat, hankinnat)</p> <p>Poliittiset ryhmät Elinkeino – ja työllisyysjaosto, toimii kunnanhallituksen alaisuudessa. Poliittinen keskustelu sekä kannanotto uudessa palvelurakenteessa, kunnanhallitus ja valtuusto. Alueellinen poliittinen päätöksen teon edistäminen.</p>
Toimenpiteet	<p>Tilannekuvan ylläpitäminen em. toimijoihin sekä sisäisiin verkostotoimijoihin.</p> <p>Jatkuva, aktiivinen osallistuminen valtion tason yhteistyöneuvotteluihin. Hyvinvointialueen ja työllisyyspalveluiden yhdyspinta kehitystyöhön jatkuva yhteistyö. Asiakaskeskeinen palvelurakennesuunnittelu paikallisella tasolla.</p> <p>Työllisydenhoidon tilastojen kartuttaminen sekä kehittäminen, tiedolla johtamisen tukena.</p> <p>Vaikuttavien työllisydenhoidon nk. palvelupolkujen jatkuva suunnittelu sekä kehittäminen eri kuntatoimijoiden kesken.</p> <p>Elinkeinon- ja työllisydenhoidon kohtaanto-haasteeseen jatkuva kehitystyö työmarkkinoilla. (kohtaanto tarkoittaa työttömien työnhakijoiden ja työntekijöitä vaille olevien yritysten kohtaamisen kehittämistä työllisyyden hoidossa)</p>
Aikataulu	<p>Lain vahvistaminen tammi-maaliskuu 2023 Valmistelu 2022-2024 Uuden palveluorganisaation TE-palvelut24 käynnistyminen 2025.</p>
Vastuuhenkilö	<p>Kehitysjohtaja tai kunnanjohtaja, organisaation mukaisesti Työllisyyspäällikkö Paikallinen ohjausryhmä Kunnan johtoryhmä</p>

Julkishallinnon digitalisaation edistäminen	
Kuvaus: Kuntalaisten palveluiden edistäminen koko julkishallinnon alueella. Kunnan vastuulla olevien ja vastuulle suunniteltujen palveluiden suunnitteluun osallistuminen. Lakien valmisteluun osallistuminen ja erityisesti toimeenpanoon liittyvään suunnitteluun osallistuminen.	
Tavoite	Varmistaa sipoolaisten digipalvelut julkishallinnon alueella. Varmistaa, ettei Sipoolle (ja muille samankokoisille tai pienemmille kunnille) osoiteta sellaisia digitalisaatioon liittyviä vastuita, joista emme selviydy. Varmistaa, että Sipoo pääsee hyödyntämään valtion tasolla tehtävää kehitystä ja tekniikkaa, eikä joudu tekemään itse kaikkia digiratkaisuja. Olla aktiivinen vaikuttaja, joka antaa oman panoksensa yhteiseen kehittämiseen ja sitä kautta olla kunta, jonka mielipiteitä arvostetaan ja niitä kuullaan. Dialogi varmistaa myös sen, että Sipoo tietää mitä digiasioihin liittyvää lainsäädäntöä tai kehitystä tehdään ja suunnitellaan julkishallinnon alueella.
Pääviestit	Sipoo on sitoutunut kehittämään ja käyttämään Suomi-tasoisia ratkaisuja. Sipoo haluaa vaikuttaa lainsäädännön valmisteluun ja kehittämiseen, jotta toimeenpano olisi kunnissa mahdollista ja kokonaistaloudellisesti järkevää. Sipoo on osa laajaa kuntien verkostoa ja pyrkii edistämään kuntien välistä yhteistyötä.
Kuka päättää	VM ja muut ministeriöt, Kuntaliitto, Kuuma ICT, Eurocities-verkosto, Smart City-verkosto
Ketkä auttavat ja miten	Johtoryhmä substanssiosaamisellaan, Kunnanhallituksen jäsenet poliittisten verkostojen kautta, Kuuma ICT verkostona.
Toimenpiteet	Aktiivinen osallistuminen työryhmiin, hankkeisiin ja vaikuttamisverkostoihin.
Aikataulu	2022-
Vastuhenkilö	CDO ja kunnan johtoryhmä

Toisen asteen ammatillinen koulutus	
Kuvaus: Sipoon kunta omistaa osuuden kolmesta ammatillisen koulutuksen järjestäjästä. Suomenkieliset: Careeria ja Keuda Ruotsinkieliset: Prakticum Lisäksi Sipoo omistaa osuuden Borgå Folkakademista, joka tarjoaa nuorille mahdollisuuden kansanopistovuoden avulla jatkaa oppivelvollisuuden suorittamista perusopetuksen jälkeen.	
Tavoite	Tavoitteena on turvata sipoolaisten nuorten mahdollisuus suorittaa toisen asteen ammatillisen koulutuksen tutkinnon joko omassa kunnassa sijaitsevassa ammatillisen koulutuksen järjestäjän toimipaikassa tai lähialueella sijaitsevassa toimintayksiköissä jatkossakin tasapuolisesti molemmilla virallisilla kielillä.
Pääviestit	Tavoitteen toteuttaminen edellyttää Sipoolta aktiivista omistajapolitiikkaa ja yhteistyötä muiden omistajatahojen kanssa.
Kuka päättää	Ammatillisen koulutuksen järjestäjä päättää toimipaikkojensa sijainnin Sivistysvaliokunnan koulutusjaostot vastaavat kunnan hallintosäännön mukaisesti ammatilliseen koulutukseen liittyvistä asioista.
Ketkä auttavat ja miten	Muut ko. oppilaitosten omistajatahot. Koulutuskuntayhtymien Sipoon poliittiset edustajat
Toimenpiteet	Aktiivinen vaikuttaminen sekä ammatillista koulutuksen järjestäjien hallitukseen että muihin omistajakuntiin ja -tahoihin. Kunnan sisäinen ohjausryhmä, jossa edustettuna lukiot, Sipoo opisto, TE toimi ja Elinkeinoelämä. ohjausryhmälle vuosittain laadittavat tavoitteet.
Aikataulu	2023 -
Vastuhenkilö	Kunnanjohtaja, koulutusjohtaja